



## Ατμόσφαιρες, Αύριο

### 3ο Διεθνές Συνέδριο για τις Ατμόσφαιρες Βόλος, 21-24 Σεπτεμβρίου 2016

<http://ambiances2016.arch.uth.gr>

Στόχος του 3<sup>ου</sup> Συνεδρίου είναι να αναδείξει τις έρευνες και τις εφαρμογές που αφορούν την έννοια της «ατμόσφαιρας» τόσο στο επιστημονικό όσο και στο εννοιολογικό πεδίο του σχεδιασμού και της καλλιτεχνικής δημιουργίας, σε μια μελλοντική προοπτική.

Για περισσότερο από 40 χρόνια, το θέμα των αρχιτεκτονικών και αστικών ατμοσφαιρών απασχολεί ένα μεγάλο αριθμό ερευνητών, σχεδιαστών και καλλιτεχνών στην Ευρώπη αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Οι συνεχείς και σημαντικές εξελίξεις των εργασιών του Διεθνούς Δικτύου Ατμοσφαιρών αναδεικνύουν πόσο επίκαιρος παραμένει ο πολυδιάστατος χαρακτήρας του ζητήματος αυτού στα πολλαπλά επίπεδα ανάλυσης: θεωρητικό και κριτικό, πρακτικό, πειραματικό και καλλιτεχνικό, αλλά και πολιτικό, ιστορικό ή ακόμη και παιδαγωγικό. Τα αποτελέσματα των εργασιών των μελών του Δικτύου, αλλά και πολλών άλλων ομάδων που ασχολούνται με το θέμα των ατμοσφαιρών, αποδεικνύουν την ικανότητα της συγκεκριμένης έννοιας να επανεξετάζει τη γνώση και την παραγωγή των πλαισίων διαβίωσης. Συνιστά μια απάντηση στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις, όπως στα περιβαλλοντικά προβλήματα που απορρέουν από τις κλιματικές αλλαγές και τη διαχείριση της ενέργειας.

Το πρώτο Συνέδριο του 2008 στη Γκρενόμπλ δεσμεύτηκε να συγκροτήσει μια κοινότητα και να αναδείξει τις εργασίες, τις έρευνες και τις πρακτικές δημιουργίας και κατασκευής αρχιτεκτονικών και αστικών ατμοσφαιρών (*Faire une ambiance*, επιβλ. Jean-Francois Augoyard). Το δεύτερο Συνέδριο του 2012, στο Μόντρεαλ, εντόπισε τις πρακτικές και πραξολογικές τους διαστάσεις, είτε είναι αρχιτεκτονικής, αστικής, κοινωνικής, αισθητικής, καλλιτεχνικής, πολιτικής, τεχνικής, περιβαλλοντικής, είτε παιδαγωγικής φύσης (*Ambiances en acte(s)*, επιβλ. Jean-Paul Thibaud και Daniel Siret). Στην τελευταία αυτή συνάντηση κατέστη

εφικτή η ορθολογική χαρτογράφηση της χρήσης και των πεδίων όπου η έννοια είναι λειτουργική.

Το τρίτο Συνέδριο θα προσφέρει τη δυνατότητα να ενταχθεί η έννοια της «ατμόσφαιρας» σε μια μακροπρόθεσμη δυναμική θεώρησης και να διερευνηθεί πώς μπορεί να συμβάλει στον μετασχηματισμό των κατοικιών, των πόλεων και των κοινωνιών μας. Το μέλλον των ατμοσφαιρών μπορεί στο πλαίσιο αυτό να διερευνηθεί λαμβάνοντας υπόψη τρεις διαφορετικές διαστάσεις: την πραγματιστική, τη θεωρητική και τη διάσταση της μελλοντικής της προοπτικής.

### **Μια ώριμη έννοια, μια διαρκώς ανανεώσιμη χρήση: Η πραγματιστική διάσταση**

Εάν η έννοια της ατμόσφαιρας επέδειξε σε παγκόσμια κλίμακα την ικανότητά της να συγκεντρώνει γύρω της μια κοινότητα και να προάγει τις γνώσεις και την τεχνογνωσία, αυτό που προέχει σήμερα είναι να αναλύσουμε αυτή την εξέλιξη, να συνεχίσουμε να συμβάλουμε στο σύγχρονο πεδίο εφαρμογής της και να εξετάσουμε το μέλλον της. Με άλλα λόγια, αν το δεύτερο Συνέδριο έδωσε μια απάντηση στο ερώτημα: «Ποιες είναι σήμερα οι χρήσεις της ατμόσφαιρας;», στο τρίτο Συνέδριο προτείνουμε να συμπληρωθεί αυτό το ερώτημα από το ακόλουθο: «Ποιες χρήσεις προβάλλονται σήμερα, ώστε να σκεφτούμε και να αντιληφθούμε αύριο την αρχιτεκτονική, την πόλη και τις ευρύτερες περιοχές, μέσω της έννοιας αυτής;».

Προκειμένου να σχεδιάσουν χώρους και να παράγουν εμπειρίες, πολλοί ερευνητές χρησιμοποιούν εργαλεία προερχόμενα από διαφορετικούς και συχνά ασυμβίβαστους μεταξύ τους τομείς. Ακόμα και η ιδέα του σχεδιαστή συγχέεται με αυτή του ενεργού υποκειμένου, καθώς οι αρμοδιότητές τους συγκλίνουν ολοένα και περισσότερο. Τα σύγχρονα εργαλεία, τόσο στις κοινωνικές επιστήμες όσο και στον σχεδιασμό, όπως και η εμφάνιση ψηφιακών εργαλείων και ενσωματωμένων τεχνολογιών, καθιστούν σήμερα επιτακτική την ανάγκη επανεξέτασης του διαχωρισμού ανάμεσα σε ανάλυση, σύνθεση και δημιουργία. Υπό αυτή την έννοια, οφείλουμε να εξετάσουμε και αυτό καθαυτό το ζήτημα της μετάφρασης του όρου «ατμόσφαιρες» μεταξύ των διαφορετικών σημασιών της, των γνωστικών πεδίων και των γλωσσών.

### **Νέοι όροι και καινοτόμοι υβριδισμοί: Η θεωρητική διάσταση**

Η εξέλιξη των χρήσεων, των εργαλείων και των τεχνικών που συνάδουν με το ζήτημα των ατμοσφαιρών αποτελεί καθημερινά αδιάσειστη απόδειξη του ολοένα και πιο έντονα αντιληπτού υβριδισμού μεταξύ των γνωστικών πεδίων. Ποια είναι τα γνωστικά πεδία τα οποία εστιάζουν σήμερα στην έννοια της ατμόσφαιρας; Πώς επανακαθορίζουν τα όριά της, τις αρχές της, τα εργαλεία και τις αναπαραστάσεις της; Πώς, πού και με ποιες προοπτικές γίνονται σήμερα αντιληπτές οι έννοιες της ατμόσφαιρας και του περιβάλλοντος; Λόγω του εγγενώς διεπιστημονικού χαρακτήρα της, η έννοια της ατμόσφαιρας προκαλεί μια διαπερατότητα στη χρήση της από τα σχετικά γνωστικά πεδία, καθώς επίσης και ισάριθμους πειραματισμούς και εμπειρίες.

Θα εξετάσουμε πιο συγκεκριμένα αυτές τις εξελίξεις υπό το πρίσμα διαφορετικών, ιδιαίτερα παραγωγικών, γνωστικών πεδίων: της αρχιτεκτονικής θεωρίας και κριτικής, της έρευνας για τις αστικές και περιφερειακές συνθήκες, του πεδίου έρευνας για το κτισμένο περιβάλλον και του ανοικτού πεδίου της οικολογίας (της οικολογίας της αντίληψης, της οικολογίας της προσοχής, της κοινωνικής οικολογίας κτλ.).

## **Εξελισσόμενες ατμόσφαιρες – ο κόσμος χθες, σήμερα και αύριο: Η διάσταση της προοπτικής**

Σήμερα, ολοένα και περισσότερο, αμφισβητείται η παγιωμένη κατάσταση στο δομημένο περιβάλλον, την οικονομία και την πολιτική ενώ ταυτόχρονα ορισμένες φορές παρατηρούνται βίαιες αλλαγές. Το κλίμα και το περιβάλλον εξελίσσονται. Τα εδάφη αλλάζουν μορφή και τα πλαίσια της καθημερινής διαβίωσης υφίστανται μείζονες εξελίξεις. Ο αισθητηριακός χώρος είτε στην ιδιωτική είτε στη δημόσια σφαίρα, μεταμορφώνεται και ως προς τα εξωτερικά του χαρακτηριστικά και ως προς τους τρόπους ενεργοποίησής του. Παρατηρείται μια ολοένα και αυξανόμενη σύγκλιση μεταξύ της ψηφιακής τεχνολογίας και του φυσικού χώρου. Η εξέλιξη των τεχνολογιών και της τεχνογνωσίας ανανεώνουν τόσο τους τρόπους εμφάνισης όσο και τα μέσα σύλληψης των ατμοσφαιρών.

Πώς μας βοηθάει η έννοια της ατμόσφαιρας να σκεφτούμε και να αντιμετωπίσουμε αυτές τις αλλαγές; Ποιες ατμόσφαιρες προβάλλουν για το αύριο μεταξύ μιας ρεαλιστικής και μιας ουτοπικής προοπτικής; Αυτό το ερώτημα βρίσκεται σε φυσική συμμετρία με τα ακόλουθα: Πώς γίνονται αντιληπτές οι ατμόσφαιρες του παρελθόντος και, αντιστρόφως, πώς γίνονταν αντιληπτές χθες οι ατμόσφαιρες του αύριο; Πώς καταγράφεται η εξέλιξη των ατμοσφαιρών βραχυπρόθεσμα, κατά την αποτύπωση των γεγονότων, και μακροπρόθεσμα, όταν επισυμβαίνουν οι αλλαγές;

Η διεξαγωγή του 3<sup>ου</sup> Συνεδρίου θα προσφέρει την ευκαιρία να αναδειχτεί και να τεθεί προς συζήτηση στους κόλπους της επιστημονικής κοινότητας, των σχεδιαστών και των καλλιτεχνών, το πώς αυτές οι εξελίξεις σκιαγραφούν με τον δικό τους τρόπο το μέλλον της έννοιας της ατμόσφαιρας και, ειδικότερα, τους τρόπους με τους οποίους αυτές σχεδιάζονται, βιώνονται, εφαρμόζονται και γίνονται αισθητές σήμερα και στο μέλλον.

\*\*\*

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν τις προτάσεις τους, οι οποίες θα περιέχουν στοιχεία απάντησης και συζήτησης πάνω στο γενικό θέμα του **«μέλλοντος της έννοιας της ατμόσφαιρας»**, μέσα από τις έξι θεματικές ενότητες που παρουσιάζονται σε αυτή την πρόσκληση για ανακοινώσεις. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί σε προτάσεις που επιχειρούν να διασταυρώσουν και να «γεφυρώσουν» διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα:

- Σε εργασίες διεπιστημονικού χαρακτήρα
- Σε εργασίες που συνδυάζουν ερευνητικές πρακτικές και δραστηριότητες σχεδιασμού
- Σε εργασίες που περιλαμβάνουν ποικίλες αισθητηριακές διαδικασίες
- Σε εργασίες που αντλούν ταυτοχρόνως από τις τέχνες και από τις επιστήμες.

### **1. Ατμόσφαιρες: Εμπειρίες και πειράματα**

Αυτή η θεματική ενότητα εξετάζει τις ατμόσφαιρες με όρους πρωτίστως εμπειρικούς και πειραματικούς. Οι έννοιες του πειράματος και της εμπειρίας είναι πρωτεύουσας σημασίας στην έρευνα των ατμοσφαιρών, διότι θέτουν ένα διπλό ερώτημα: της σύλληψης και της υλοποίησής τους. Πειραματισμός με την ατμόσφαιρα σημαίνει ικανότητα τόσο αναγνώρισής της όσο και χειρισμού και κατασκευής της.

Με ποιον τρόπο αυτή η πειραματική προσέγγιση, την οποία συμμερίζονται τόσο ο επιστημονικός κόσμος όσο και οι καλλιτεχνικές δράσεις, μπορεί να οδηγήσει σε σκέψη και δράση και να φέρει στο φως απρόβλεπτες ιδιαιτερότητες που μπορούν να ανανεώσουν τη σχέση μας με τον κόσμο και με το δημιουργείν τόσο στις διαδικασίες σχεδιασμού όσο και στη συνεχή ενεργοποίηση μιας κατάστασης;

Θέτοντας το πρόβλημα των ατμοσφαιρών με όρους πειραματισμού, προκύπτουν νέες δυνατότητες μέσα από την επανεξέταση πολλών ισχυόντων τεχνικών, κοινωνικών ή αισθητικών προτύπων. Σκοπός είναι να αποσαφηνιστούν οι όροι, οι διαδικασίες και τα εργαλεία του πειραματισμού, μέσω της διερεύνησης και της κατασκευής χώρων και χρήσεων. Σε αυτή τη συνεδρία, οι εισηγήσεις θα βασίζονται σε εργασίες και έρευνες που, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, θέτουν σε εφαρμογή διαφορετικές μορφές εμπειρίας είτε μέσω ειδικής παραγωγής (χώρος, συστήματα, υλικά αντικείμενα, έργα, υποδομές) από την οποία να προκύπτει η εκούσια μεταβολή ενός περιβάλλοντος, είτε μέσω καταστάσεων που αποτελούν αποδείξεις πειραμάτων, καθώς συνδυάζουν φυσικές, αισθητηριακές και κοινωνικές διαστάσεις.

## **2. Ατμόσφαιρες: Σημειογραφίες, ίχνη και αναπαραστάσεις**

Διερευνώντας τους όρους «σημειογραφίες», «ίχνη» και «αναπαραστάσεις» χωριστά αλλά και σε συνδυασμό, ως διαδικασίες, πώς αντιλαμβανόμαστε και πώς καθιστούμε αντιληπτές τις ατμόσφαιρες, τα υλικά, τα άυλα και τα μεταβαλλόμενα χαρακτηριστικά τους, μέσα από μια προοπτική όπου οι χώροι και το περιβάλλον υφίστανται τεράστιες αλλαγές (αστικές, κλιματικές κτλ.); Ποια σημειογραφία κληροδοτεί η εμπειρία των ατμοσφαιρών και ποια σημειογραφία μπορούμε εμείς να κληροδοτήσουμε από αυτή την εμπειρία; Ποιες μορφές αξιολόγησης μπορεί να επικαλεστεί η έρευνα για τις ατμόσφαιρες μέσα στην μελλοντική προοπτική της;

Σήμερα, παρουσιάζεται μια πραγματική ευκαιρία για το μέλλον της έννοιας της ατμόσφαιρας, καθώς διάγουμε τη στιγμή ακριβώς έναρξης της σύνθεσης, στιγμή κατά την οποία έρευνα και σχεδιασμός τέμνονται. Υπό το πρίσμα των σημειογραφιών και άλλων αναπαραστάσεων, κάθε μορφή έκφρασης των ατμοσφαιρών δε θα μπορούσε παρά να αντιπροσωπεύει μια λειτουργική χρονική στιγμή κατά την οποία πραγματοποιείται η σύνδεση με τον σχεδιασμό, του οποίου το δύσκολο καθήκον είναι να σχεδιάσει χώρους και με αυτόν τον τρόπο να παραγάγει εμπειρίες. Τι μπορεί να αναπαρασταθεί σε μια ατμόσφαιρα; Με ποιον τρόπο και με ποια μέσα μπορούμε να παράγουμε και να εκφράσουμε μια ατμόσφαιρα;

## **3. Ατμόσφαιρες: Σύνθεση και παραγωγή στο μέλλον**

Ο κόσμος που μας περιβάλλει βρίσκεται σε συνεχή αναπροσαρμογή. Πρόσωπα, χώροι και αισθητηριακές πληροφορίες αλληλεπιδρούν σε έναν ατέρμονα διάλογο. Οι νέοι τρόποι αντιμετώπισης της υλικής και δυναμικής διάστασης του κόσμου που διαρκώς εξελίσσεται θα προάγουν σίγουρα την παραγωγή καινοτόμων αρχιτεκτονικών και αστικών εμπειριών. Στο πλαίσιο αυτής της αναδιοργάνωσης των αλληλεπιδράσεων του υποκειμένου με το περιβάλλον, τι ποσοστό αναλογεί στην «mobilité» (*mobilité* και *ubiquité*, κινητικότητα και πανταχού παρουσία, «παντο(υ)κινητικότητα») και τι στην επαυξημένη ή δημοσιοποιημένη πραγματικότητα; Ποιες προσαρμογές μπορούμε να προσδοκούμε για τον ευαισθητοποιημένο πολίτη στο κοινωνικό του περιβάλλον; Το καθολικά «φυσικοψηφιακό» («*phygital*») είναι το μέλλον του κόσμου; Πώς εμπíπτουν αυτές οι εξελίξεις στις μετατροπές των διαδικασιών σχεδιασμού και στις μεθοδολογίες σύνθεσης; Πώς αυτές οι εξελίξεις συμβάλλουν στην ανανέωση του ίδιου του πλαισίου της αρχιτεκτονικής παραγωγής; Πώς οικειοποιούνται οι σχεδιαστές τις υβριδοποιήσεις του ψηφιακού και του φυσικού κόσμου στις συνθέσεις τους και πώς τα νέα ψηφιακά εργαλεία ανανεώνουν τον σχεδιασμό των ατμοσφαιρών του εξελισσόμενου κόσμου;

#### **4. Ατμόσφαιρα, περιβάλλον, κλίμα: Θεωρία, πολιτική και κριτική**

Τα μεθοδολογικά ερωτήματα σύλληψης των ατμοσφαιρών σχετίζονται εδώ με θεωρητικές και κριτικές προκλήσεις. Καλούμαστε να τις αποσαφηνίσουμε αξιολογώντας κυρίως τις διαστάσεις των εννοιών της ατμόσφαιρας, του περιβάλλοντος και του κλίματος αντίστοιχα. Οι ατμόσφαιρες επηρεάζουν τις πολιτικές μας. Ορισμένες ατμοσφαιρικές δυσαρμονίες προκαλούν συχνά πολύ έντονα συναισθήματα και διαφωνίες. Με άλλα λόγια, ενώ η δύναμη της ατμόσφαιρας επηρεάζει τις συμπεριφορές μας, παραμένει δύσκολη η σύλληψη και η αποσαφήνισή της. Οι ατμόσφαιρες είναι κοινές αλλά μπορούν και να διχάσουν. Οι πόλεις, τα αστικά τοπία, οι χώρες διασταυρώνονται με τις πολιτικές, τις δυνάμεις και τις αντιστάσεις της ατμόσφαιρας. Πώς μπορούν όλα αυτά να περιγραφούν, να διατυπωθούν εννοιολογικά και θεωρητικά και να ασκηθεί κριτική;

«Αραβική Άνοιξη», κινήματα Αγανακτισμένων Πολιτών, κατάληψη της Γουόλ Στρητ, δημοκρατικές πορείες διαμαρτυρίας, διαδηλώσεις ενάντια στην οικονομική λιτότητα στην Ευρώπη..., οι σύγχρονοι αστικοί δημόσιοι χώροι μετατρέπονται σε χώρους έκφρασης των πολιτών που επιθυμούν να «αλλάξουν τον κόσμο». Εάν αυτές οι ειρηνιστικές συγκεντρώσεις ή/και οι μαζικές πορείες επωφελούνται από μία ευρεία μετάδοση από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης -διανθίζοντας έτσι τον τηλεοπτικό, ραδιοφωνικό και διαδικτυακό χώρο με συγκεκριμένους τόνους (ή με ιδιαίτερα μηνύματα)-, άλλα κινήματα ή δράσεις, λιγότερο έκδηλα ή εκούσια, πιο διακριτικά, που προέρχονται συνήθως από τον ιδιωτικό χώρο, συμβάλλουν στην αργή αναδιάρθρωση των αισθητών πλαισίων της αστικής εμπειρίας και του σύγχρονου αστικού τρόπου ζωής. Πώς εξετάζονται και πώς περιγράφονται αυτές οι εξελισσόμενες μεταβολές, οι περισσότερες εκ των οποίων απορρέουν από μακρές τρέχουσες και ανολοκλήρωτες διαδικασίες και οι οποίες είναι επιπλέον φορείς πολύπλοκων κοινωνικοπολιτικών παραμέτρων; Με ποιον τρόπο μπορεί η έμφαση στην κοινωνικοπολιτική διάσταση των ατμοσφαιρών να αποτελέσει έναυσμα για κριτική σκέψη γύρω από το θέμα της αισθητηριακής εξέλιξης του αστικού περιβάλλοντος;

#### **5. Ατμόσφαιρες και χώροι σε μεταμόρφωση**

Οι σύγχρονες κοινωνίες βρίσκονται σήμερα, περισσότερο από ποτέ, σε μια δυναμική αλλαγών σχετικά με την παραγωγή χώρου και των τρόπων ζωής. Ειδικότερα, η παγκοσμιοποίηση και η ψηφιοποίηση μπορούν να θεωρηθούν ως δύο σημαντικοί κινητήριοι παράγοντες αυτής της δυναμικής, η οποία συνεχώς μεταβάλλει τις αστικές και αγροτικές περιοχές και τις περιφέρειές τους. Σε αυτό το πλαίσιο, επιθυμούμε να εξετάσουμε την αισθητηριακή διάσταση αυτών των εξελίξεων, διερευνώντας αφενός τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον και στις πρακτικές και αφετέρου τους ρόλους (τεχνικούς, πολιτικούς, κανονιστικούς) των ατμοσφαιρών στον τομέα δημιουργίας των μελλοντικών χώρων.

Για την έρευνα αυτή, τρεις άξονες παρουσιάζουν ιδιαίτερα ενδιαφέρον. Ο πρώτος αφορά την κατασκευή χώρων και την παραγωγή λόγου και εικόνας όσον αφορά την ανταγωνιστικότητά τους. Ο δεύτερος επικεντρώνεται στους ήδη κατασκευασμένους χώρους και στις συνήθειες καταστάσεις που απορρέουν από αυτούς και έχει στόχο να εξετάσει τις δυνατότητες ένταξης ή αποκλεισμού των κατοίκων. Εξετάζει επίσης την βιωματική αλληλοεπικάλυψη των πραγματικών και δυνητικών χωρικοτήτων. Ο τελευταίος άξονας μελετά τις κλίμακες, χωρικές και χρονικές, οι οποίες επηρεάζονται από αυτές τις μεταβολές, και τις επιπτώσεις τους στην κατανόηση της εξέλιξης αυτών των χώρων.

## **6. Η ατμόσφαιρα ως κληρονομιά του μέλλοντος**

Μπορούμε να «κληροδοτήσουμε» μια ατμόσφαιρα, να εγγυηθούμε δηλαδή τη διατήρηση εφήμερων και άυλων χαρακτηριστικών ενός χώρου κατά τη διαδικασία μετατροπής της φυσικής του υπόστασης; Ή καλύτερα, μπορούμε να «κληροδοτήσουμε» έναν χώρο με την ατμόσφαιρά του, δηλαδή να μεταβάλουμε κάποια στοιχεία της εξωτερικής του εμφάνισης, χωρίς να αλλοιώσουμε το πνεύμα του χώρου και τις ιδιότητές του;

Γνωρίζουμε τις συνέπειες της αυστηρής προσήλωσης στην παράδοση, της απώλειας της ανθρωπιάς και της αυθεντικότητας που επέφεραν τα δραστικά και επιλεκτικά μέτρα προστασίας, οι υπερβολικά ριζικές αλλαγές χρήσης, ή οι εξαιρετικά τέλει ιστορικές αποκαταστάσεις. Προστατέψαμε την ύλη αλλά την μετατρέψαμε σε εικόνα ή σε απλή αναπαράσταση καταστρέφοντας την ατμόσφαιρά της (βλ. τη χρήση της έννοιας από τις πολιτικές του πολιτιστικού τουρισμού ή των αισθητηριακών διαφημιστικών εκστρατειών).

Γνωρίζουμε, αντιστρόφως, και ορισμένες προσπάθειες αρχιτεκτονικών ανασυγκροτήσεων και αστικών αναπλάσεων που σέβονται τα αρχικά χαρακτηριστικά των κτηρίων ή των δρόμων, ενώ ταυτοχρόνως επιφέρουν τις αναγκαίες για τον σύγχρονο τρόπο ζωής βελτιώσεις. Ενισχύουν με τη μνήμη την αναγκαία εξέλιξη των κοινωνιών και των υποδομών. Υπό αυτούς τους όρους δεν είναι η ατμόσφαιρα το κατεξοχήν όργανο κληροδοτήματος του μέλλοντος; Με άλλα λόγια, η υπόθεση αυτού του θεματικού άξονα θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής: Χθες, η έκφραση «δημιουργώ κληρονομιά» σήμαινε «ταξινομώ τα αρχιτεκτονικά αντικείμενα», για να προστατέψω την υλική τους υπόσταση. Σήμερα σημαίνει «εντοπίζω τις αστικές οντότητες», προκειμένου να διαφυλάξω την άυλη τους υπόσταση, και αύριο ίσως να σημαίνει «αυξάνω τις χωρικές ατμόσφαιρες», για να προάγω τη βιωσιμότητά τους μέσα από τη μορφή και τον σύγχρονο τρόπο ζωής.

\*\*\*

### **Σύνταξη των θεμάτων**

Niels Albertsen, Pascal Amphoux, Alia Ben Ayed, Imme Bode, Aurore Bonnet, Anne Bossé, Grégoire Chelkoff, Mario Coté, Claude Demers, Laurent Devisme, Rainer Kazig, Thomas Leduc, Philippe Liveneau, Damien Masson, Guillaume Meigneux, OlfaMeziou, Barbara E.A. Piga, Ethel Pinhero, Σπύρος Παπαδόπουλος, Γιώργος Παπακωνσταντίνου, Ignacio Requena Ruiz, Carolina Rodriguez-Alcalá, NohaSaïd, Nathalie Simonnot, Paul Simpson, Daniel Siret, Rachel Thomas, Αριστείδης Τσαγκρασούλης.

(Μετάφραση, Ανθή Ροντογιάννη)

\*\*\*

### **Οργανωτική επιτροπή του Παν. Θεσσαλίας**

Παπαδόπουλος Σπύρος, Παπακωνσταντίνου Γιώργος, Τσαγκρασούλης Αριστείδης, Καλαούζης Γιώργος, Βαμβακάς Νικόλαος, Πισπίρη Ελένη, Χαρατσή Ιφιγένεια

\*\*\*

### **Συντονιστές Συνεδρίου**

Nicolas Rémy & Nicolas Tixier

\*\*\*

## ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλουν – στη γαλλική ή αγγλική ή ελληνική γλώσσα- τις προτάσεις των εισηγήσεών τους (3.000-3.500 χαρακτήρες, συμπεριλαμβανομένων των κενών), στην ιστοσελίδα του συνεδρίου έως 1 Νοέμβριος 2015. Οι προτάσεις των εισηγήσεων θα πρέπει να εντάσσονται σε τουλάχιστον μία εκ των θεματικών ενοτήτων του Συνεδρίου.

<http://ambiances2016.arch.uth.gr>

Η παραλαβή, αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων θα γίνει από την Επιστημονική Επιτροπή κατόπιν διαδικασίας τυφλής κρίσης. Οι εισηγητές των οποίων οι προτάσεις θα επιλεγούν, θα κληθούν να παραδώσουν κείμενο 6 σελίδων (περίπου 2.500 λέξεις ) και να παρουσιάσουν την εισήγησή τους σε μία από τις θεματικές του Συνεδρίου. Δίνεται επίσης η δυνατότητα παρουσίασης poster τα οποία θα περιληφθούν στα πρακτικά του Συνεδρίου με κείμενο 2 σελίδων.

### Πρόγραμμα:

01/11/15	Ημερομηνία παράδοσης προτάσεων (περιλήψεις 2 σελίδων)
20/02/16	Αποστολή κρίσεων και σχολίων στους εισηγητές
03/05/16	Ημερομηνία παράδοσης τελικών κειμένων (6 σελίδες)
21-24/09/16	Συνέδριο

### Επίσημες γλώσσες του Συνεδρίου

Οι τρεις επίσημες γλώσσες του Συνεδρίου είναι η ελληνική, η γαλλική και η αγγλική. Εισηγήσεις γίνονται δεκτές και στις τρεις γλώσσες (χωρίς ταυτόχρονη μετάφραση). Μόνο τα άρθρα των προσκεκλημένων εισηγητών και οι διασκέψεις της ολομέλειας θα είναι μεταφρασμένες. Οι εισηγητές των θεματικών συνεδριών θα έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τις εργασίες τους σε μία από τις τρεις παραπάνω γλώσσες. Κάθε οπτικό μέσο που θα χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια των εισηγήσεων θα πρέπει να έχει συνταχθεί σε τουλάχιστον δύο από τις τρεις επίσημες γλώσσες του Συνεδρίου. Στις θεματικές συνεδρίες θα παρίστανται δύο εκπρόσωποι γλωσσών (μεταφραστές) ο ένας εκ των οποίων θα είναι τρίγλωσσος. Ο ρόλος του θα είναι να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των συμμετεχόντων.

### Έκδοση Πρακτικών

Τα άρθρα που θα γίνουν δεκτά και θα εγκριθούν θα εκδοθούν από τις Εκδόσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και θα διανεμηθούν στους συμμετέχοντες την πρώτη ημέρα του Συνεδρίου. Οι εισηγητές έχουν τη δυνατότητα δημοσίευσης του άρθρου τους σε μία από τις τρεις επίσημες γλώσσες του Συνεδρίου. Επίσης, θα πραγματοποιηθεί μια επιλογή των άρθρων από τα πρακτικά του συνεδρίου που θα υποβληθεί στο Διεθνές Επιστημονικό Περιοδικό *Ambiances* (<http://ambiances.revues.org>)

## Χώρος του Συνεδρίου και Οργάνωση

Το Συνέδριο θα διεξαχθεί στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο Βόλο.

Οργανώνεται σε συνεργασία με:

- Το Διεθνές Δίκτυο για τις Ατμόσφαιρες
- Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Την Πρωτοβουλία αυτή στήριξαν:

- Το Ερευνητικό Εργαστήριο *Ambiances, Architectures, Urbanités*, 5UMR CNRS/MCC/ECN n°1563) τις Ανώτατες Σχολές Αρχιτεκτονικής της Nantes και της Grenoble
- Το Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Επικοινωνίας και Οπτικοακουστικής Τεκμηρίωσης (ΕΠΕΟΤ) του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
- Le Ministère français de la Culture et de la Communication (Bureau de la Recherche Architecturale, Urbaine et Paysagère, Direction Générale des Patrimoines)
- Le Centre National de la Recherche Scientifique
- L'École Nationale Supérieure d'Architecture de Grenoble
- L'École Nationale Supérieure d'Architecture de Nantes
- L'École Centrale de Nantes

ambiances

| RÉSEAU INTERNATIONAL  
INTERNATIONAL NETWORK |

 UNIVERSITY OF THESSALY  
SCHOOL OF ENGINEERING | DEPARTMENT OF ARCHITECTURE

&

AAU  
ambiances  
architectures  
urbanités



ENSA  
ÉCOLE  
NATIONALE SUPÉRIEURE  
D'ARCHITECTURE  
DE GRENOBLE

→ nantes  
ensa  
→ architecture

ECN  
Centrale  
Nantes



Το Συνέδριο θα διεξαχθεί στους χώρους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, στο Πεδίον του Άρεως, στο Βόλο, και πιο συγκεκριμένα στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου, καθώς και σε εξωτερικούς δημόσιους χώρους, σε απόσταση δέκα λεπτών από το κέντρο της πόλης.

Ιστορικά, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας είναι ένα νεοσύστατο Πανεπιστήμιο στην Ελλάδα. Είναι ένα πρωτοπόρο Πανεπιστήμιο στους τομείς της έρευνας και των δημοσιεύσεων. Παρά τα μόλις τριάντα χρόνια λειτουργίας του, διαθέτει αναγνωρισμένο κύρος χάρη στο δυναμικό του άνοιγμα προς την Ευρώπη και τον κόσμο, καθώς βασική του προτεραιότητα είναι η εξωστρέφεια. Την τελευταία δεκαετία αναπτύσσει ολοένα και πιο δραστήρια παρουσία, καθώς προσφέρει, σε συνεργασία με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, κοινά Μεταπτυχιακά Προγράμματα.

Η πόλη του Βόλου είναι η πρωτεύουσα του Νομού Μαγνησίας, στην περιοχή της Θεσσαλίας. Βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Πηλίου, στο μυχό του Παγασητικού Κόλπου. Είναι κτισμένη κοντά στη θέση της αρχαίας Ιωλκού, πόλης που είχε ιδρύσει ο Κριθέας και που συνδέεται, στην ελληνική Μυθολογία, με τον Ιάσωνα και τους Αργοναύτες καθώς από το λιμάνι της ξεκίνησε η Αργοναυτική Εκστρατεία.

Ο Βόλος (144.000 κάτοικοι) αποτελεί μέρος της ελληνικής βιομηχανικής παραγωγής. Είναι το τρίτο μεγαλύτερο εμπορικό λιμάνι της Ελλάδας και, τουριστικά, εξυπηρετεί, κατά κύριο λόγο, το σύμπλεγμα των Σποράδων.